

Alternatief om regio Utrecht duurzaam en voor iedereen bereikbaar te houden

Presentatie 20 december

Alternatief Ring Utrecht opgesteld door:

Aanleiding

Veranderende wereld zorgt voor andere prioriteiten

- Mobiliteitsbeleid en prioriteiten rond verbreding wegen aanzienlijk veranderd

- Rijk biedt de regio de kans om een alternatief te ontwikkelen
- Nieuw uitgangspunt: kijk vanuit brede welvaart

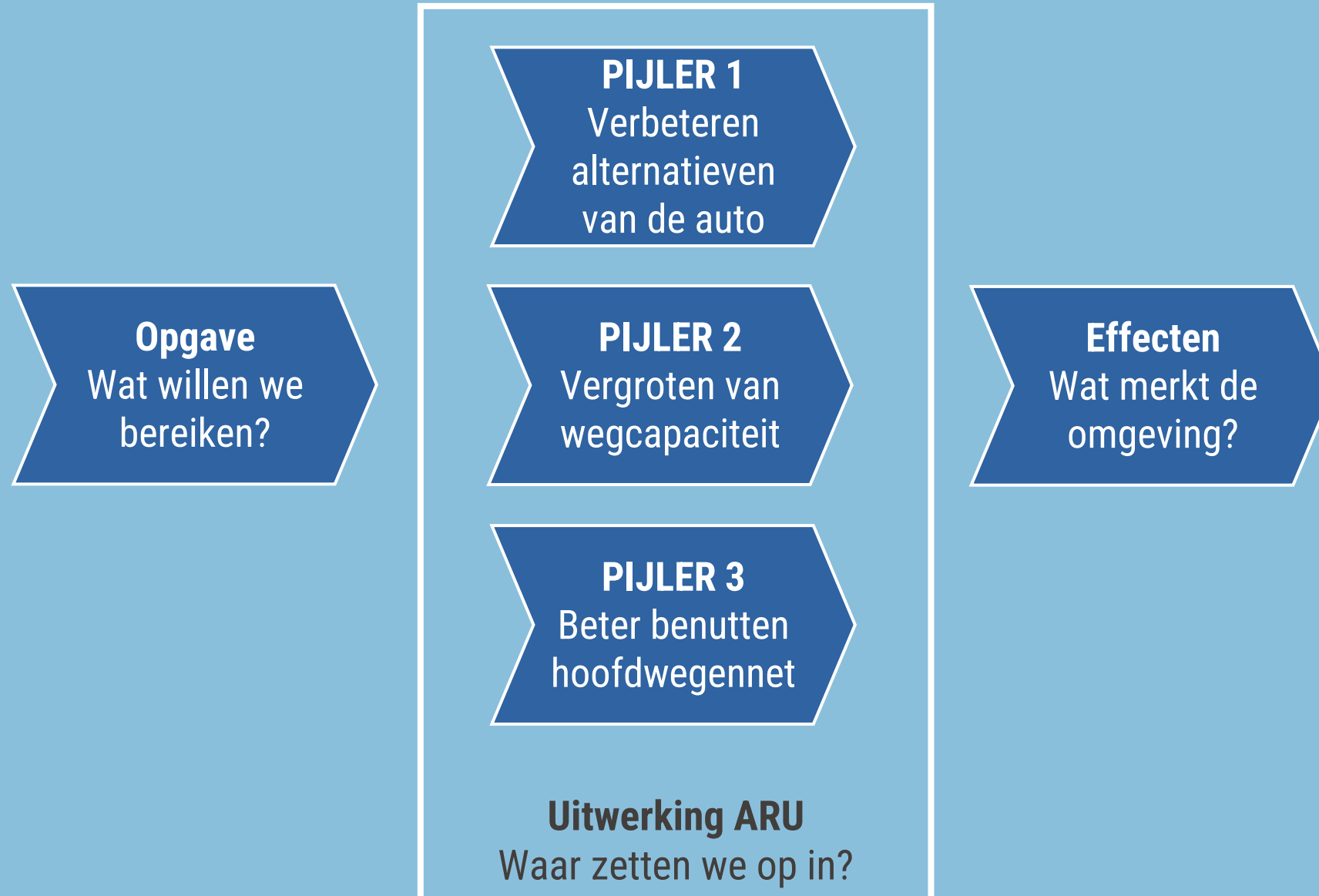
Het Alternatief Ring Utrecht

Met het Alternatief Ring Utrecht zorgen we voor:

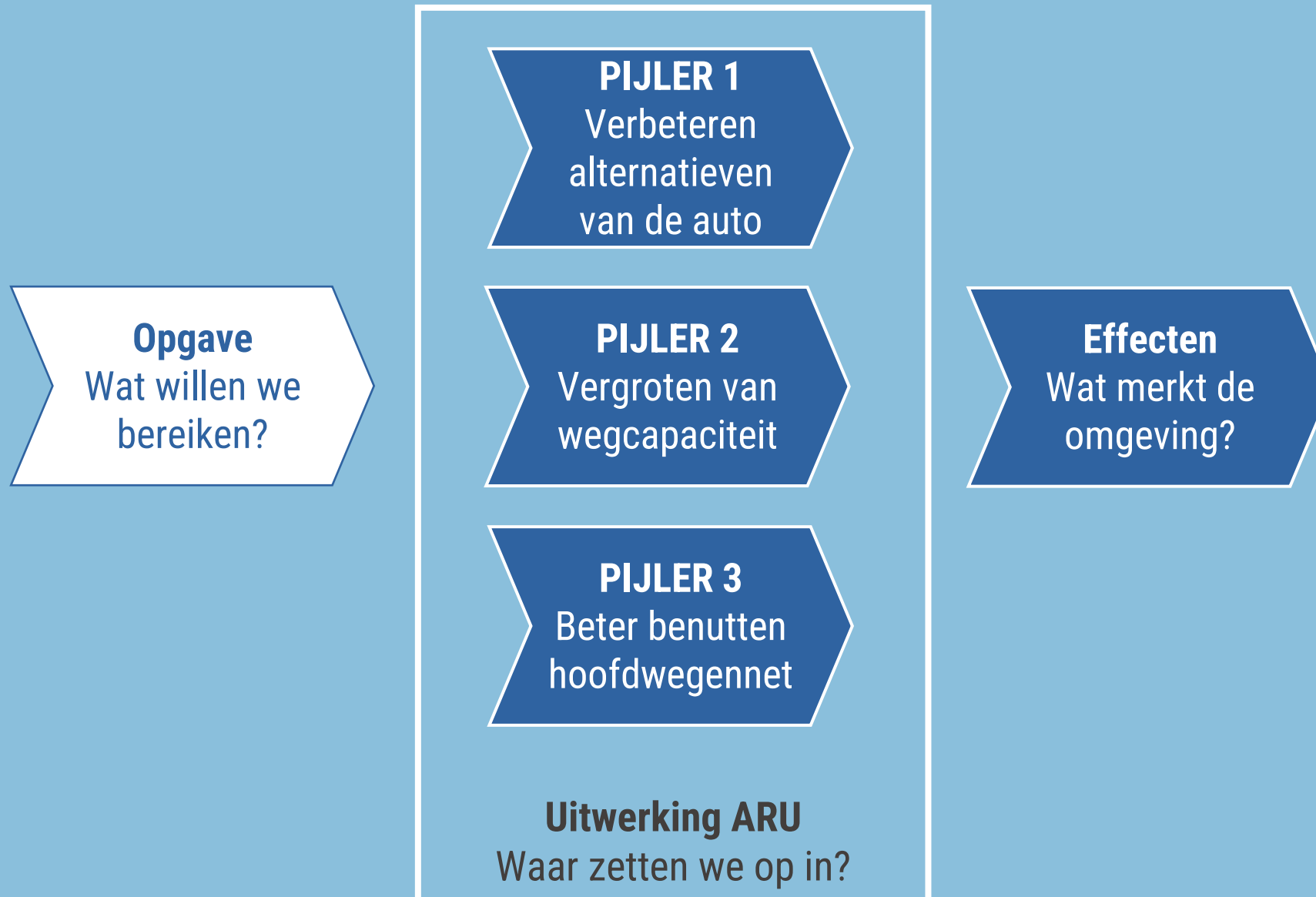
- het voorkomen van verdere aantasting van Amelisweerd
- een verbetering van bereikbaarheid en verkeersveiligheid
- meer duurzame mobiliteit
- een goedkopere oplossing
- een technisch minder complexe oplossing met minder bouwrisico's
- lagere impact van milieueffecten
- goede ontsluiting van nieuwe woongebieden

Alternatief Ring Utrecht

Alternatief Ring Utrecht

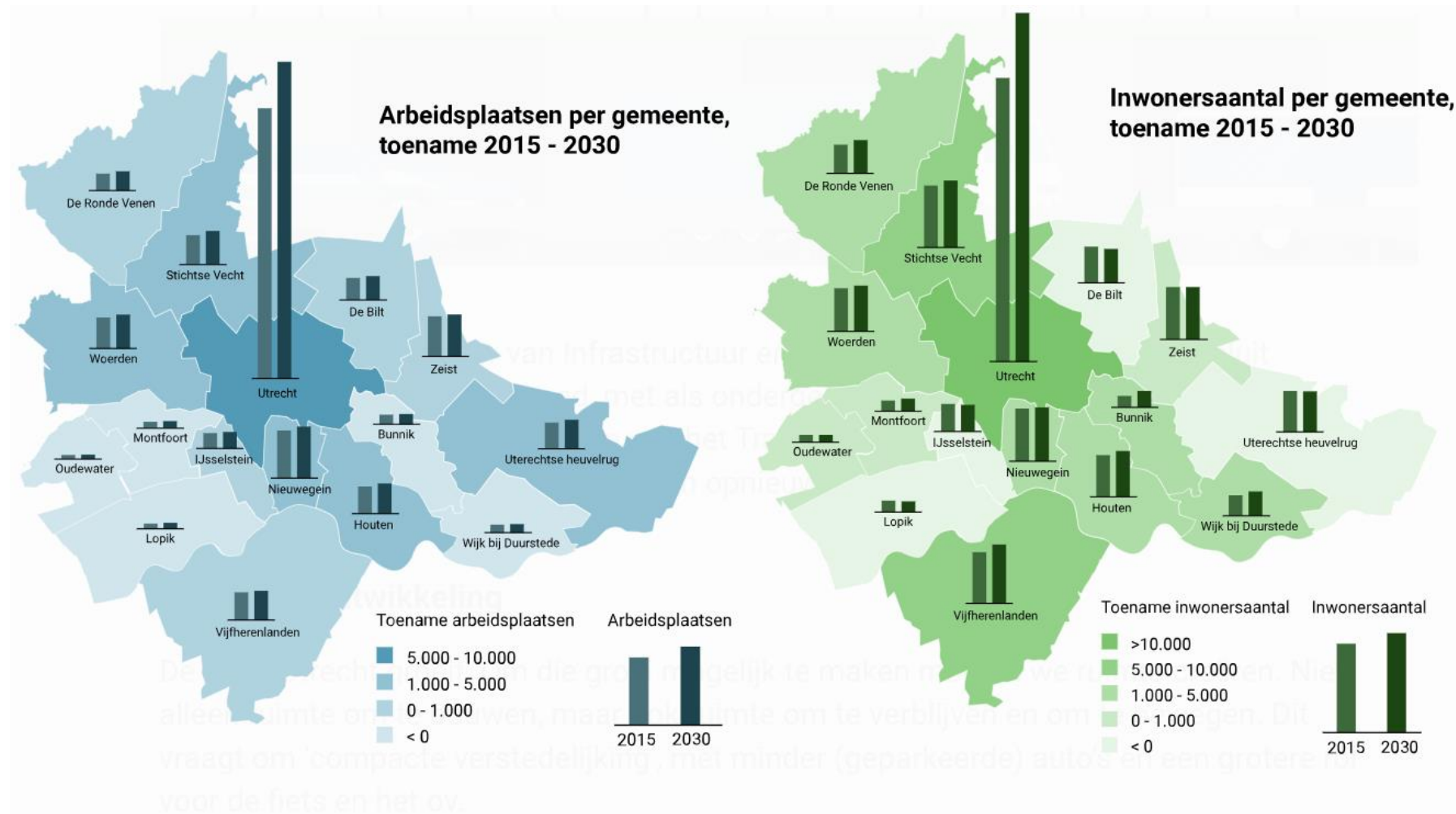

Wat is de opgave?

- Mogelijk maken regionale ontwikkeling
- Verbeteren bereikbaarheid voor alle verkeersdeelnemers
- Verbeteren verkeersveiligheid
- Verbeteren leefomgeving en klimaat
- Verbeteren gezondheid

Regionale ontwikkeling

Meer woningen en meer banen

Toename arbeidsplaatsen (links) en inwoneraantallen (rechts) per gemeente 2015-2030 (uit: Utrecht Nabij, 2020)

[Lees meer over de verstedelijkingsopgave](#)

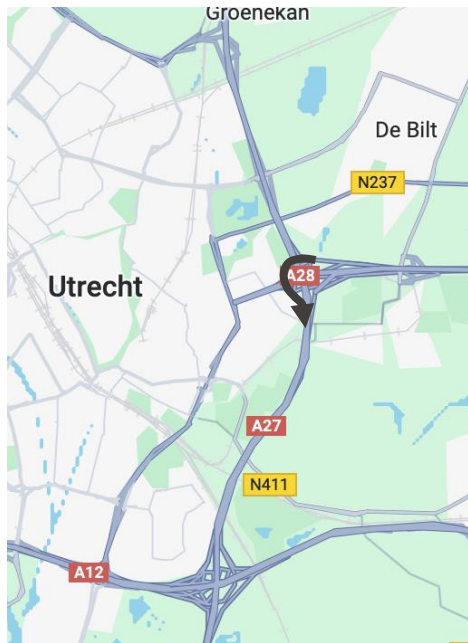

Verbeteren bereikbaarheid

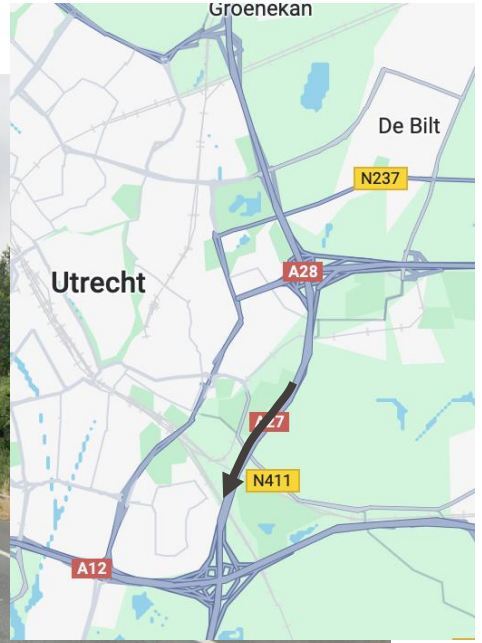

Knelpunten in ochtendspits in 2040 zonder ingrepen (ook zonder Tracébesluit) (Bron: NRM)

Verbeteren verkeersveiligheid

Verbindingsboog tussen A28 en A27 in zuidelijke richting

Westelijke rijbaan van de A27 in zuidelijke richting

Verbeteren leefomgeving en klimaat

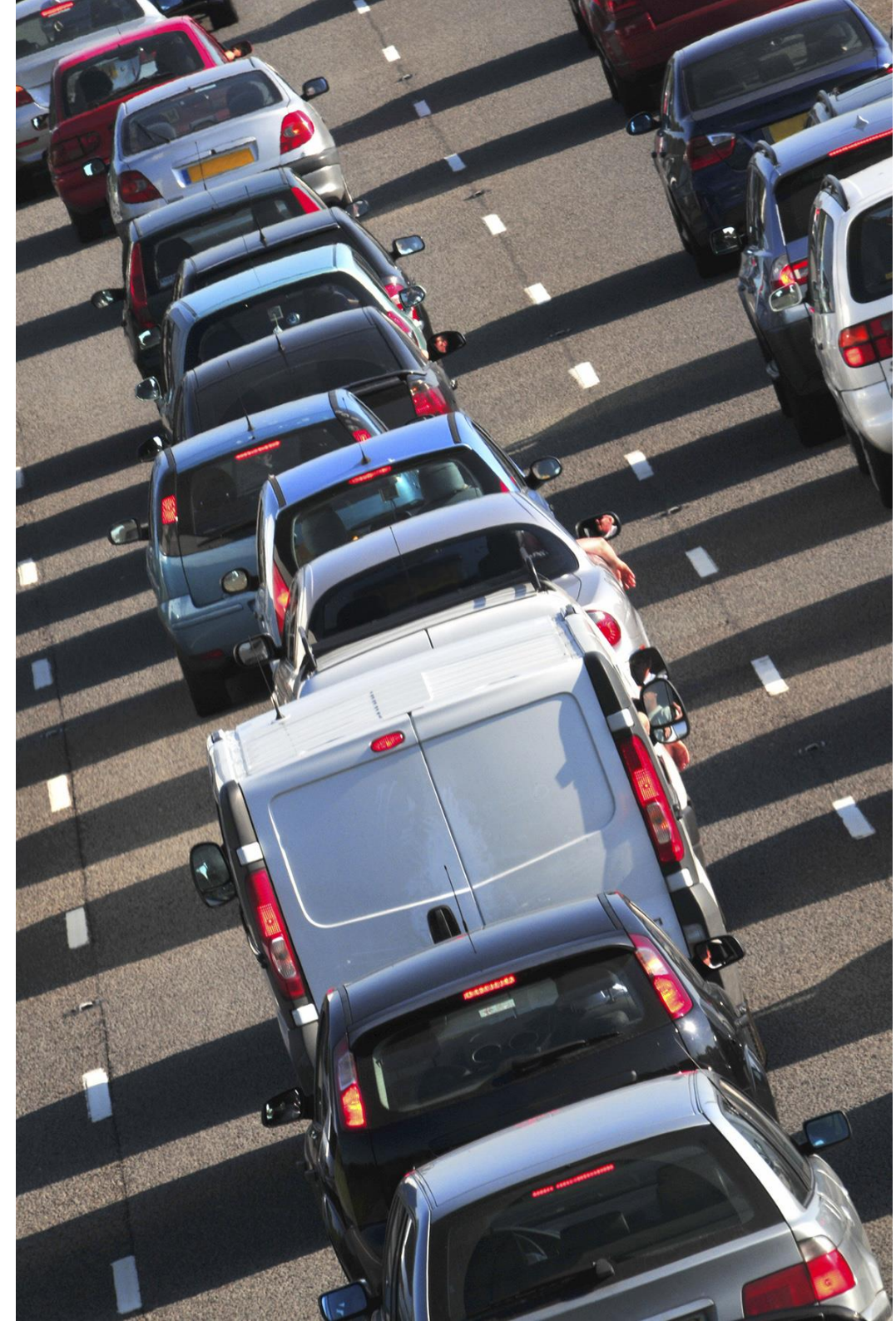
- (Inter-)nationale regelgeving op gebied van stikstof, fijnstof, CO₂ en biodiversiteit.
- Mobiliteit heeft relatief veel impact.

Verbeteren gezondheid

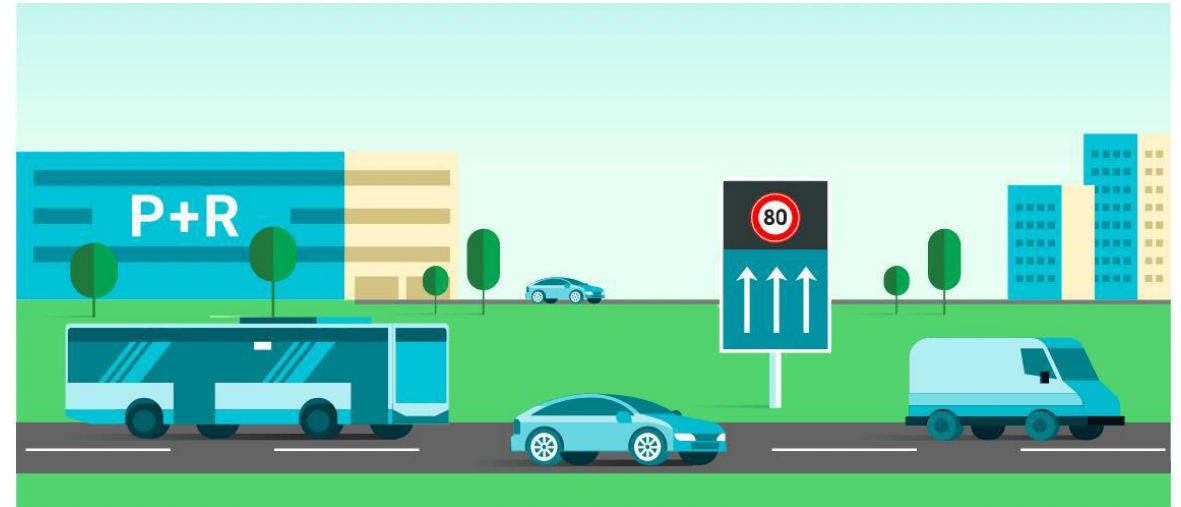
- Milieukwaliteit in delen van de regio matig tot slecht
- Belangrijkste gezondheidsopgave is terugdringen van geluidshinder en uitstoot van fijnstof door wegverkeer

Wat is ons alternatief?

Sturen op zowel vraag als aanbod van autoverkeer

- Met ARU streven we naar een langetermijnoplossing.
- Daarom zetten we in op 3 pijlers:

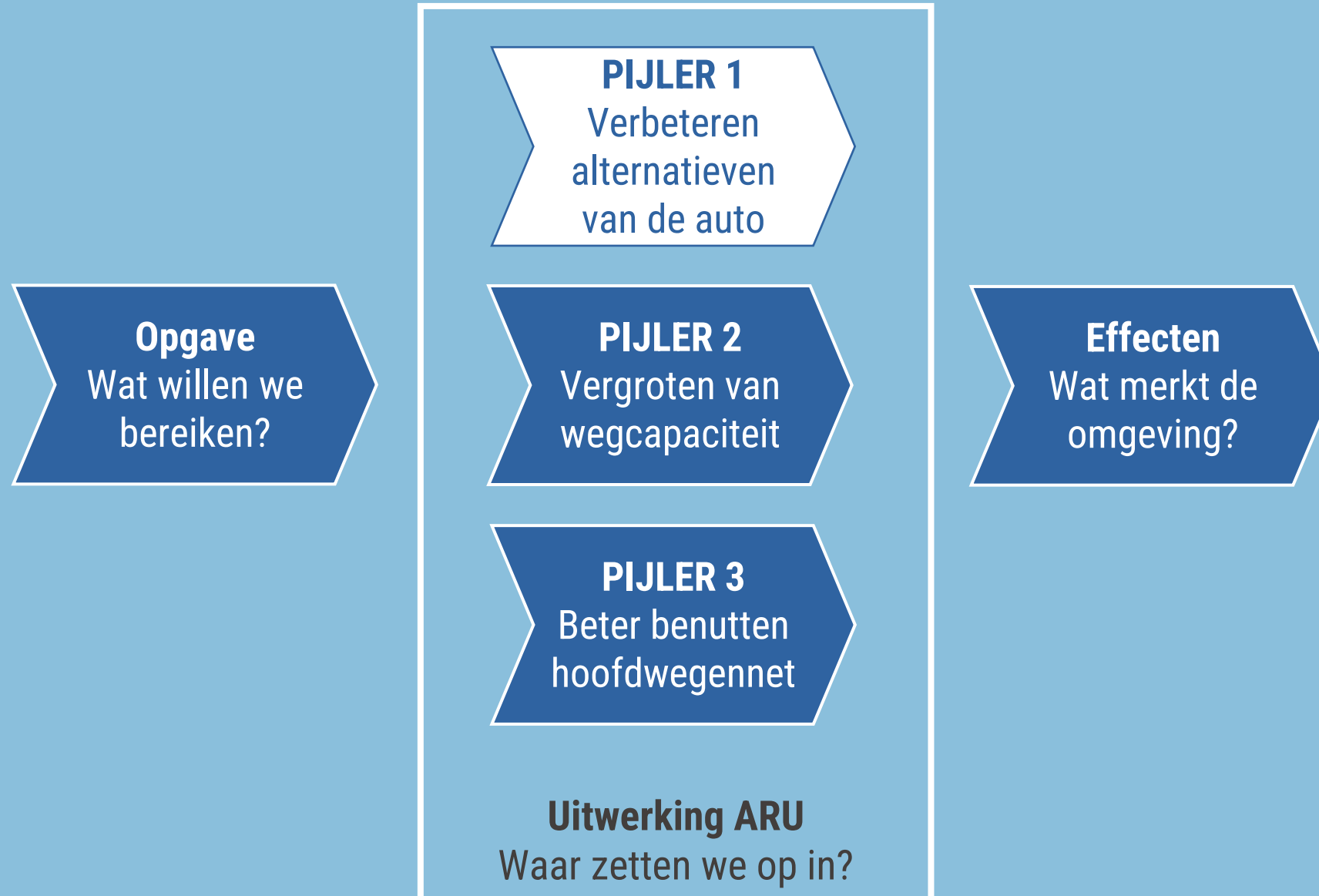

**Pijler 1: verbeteren
van alternatieven
voor de auto**

**Pijler 2: vergroten
van de
wegcapaciteit**

**Pijler 3: beter
benutten van het
hoofdwegennet**

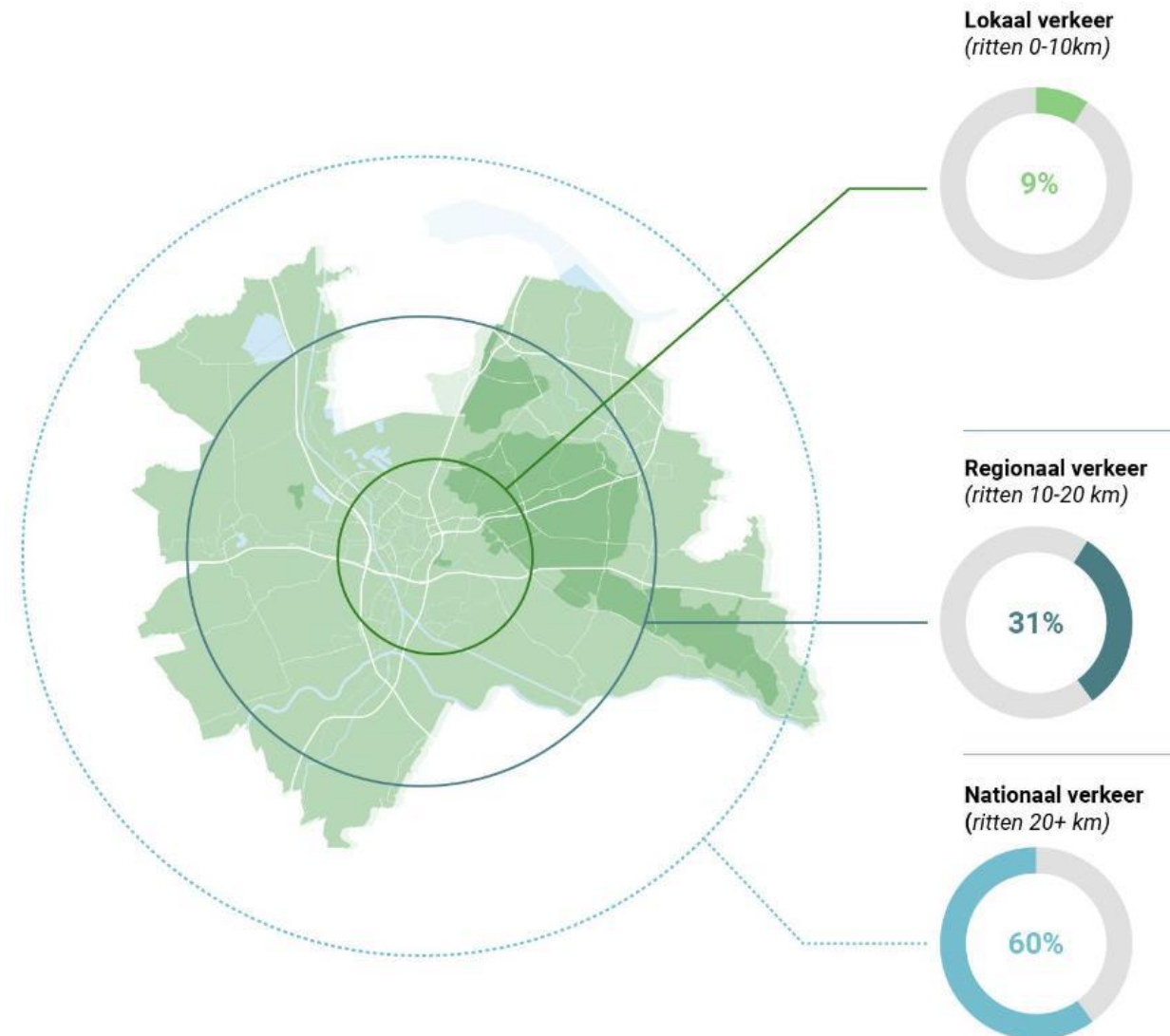
Alternatief Ring Utrecht

Verbeteren alternatieven voor de auto

Analyse van autoverkeer op A27 bij Amelisweerd

Verbeteren alternatieven voor de auto

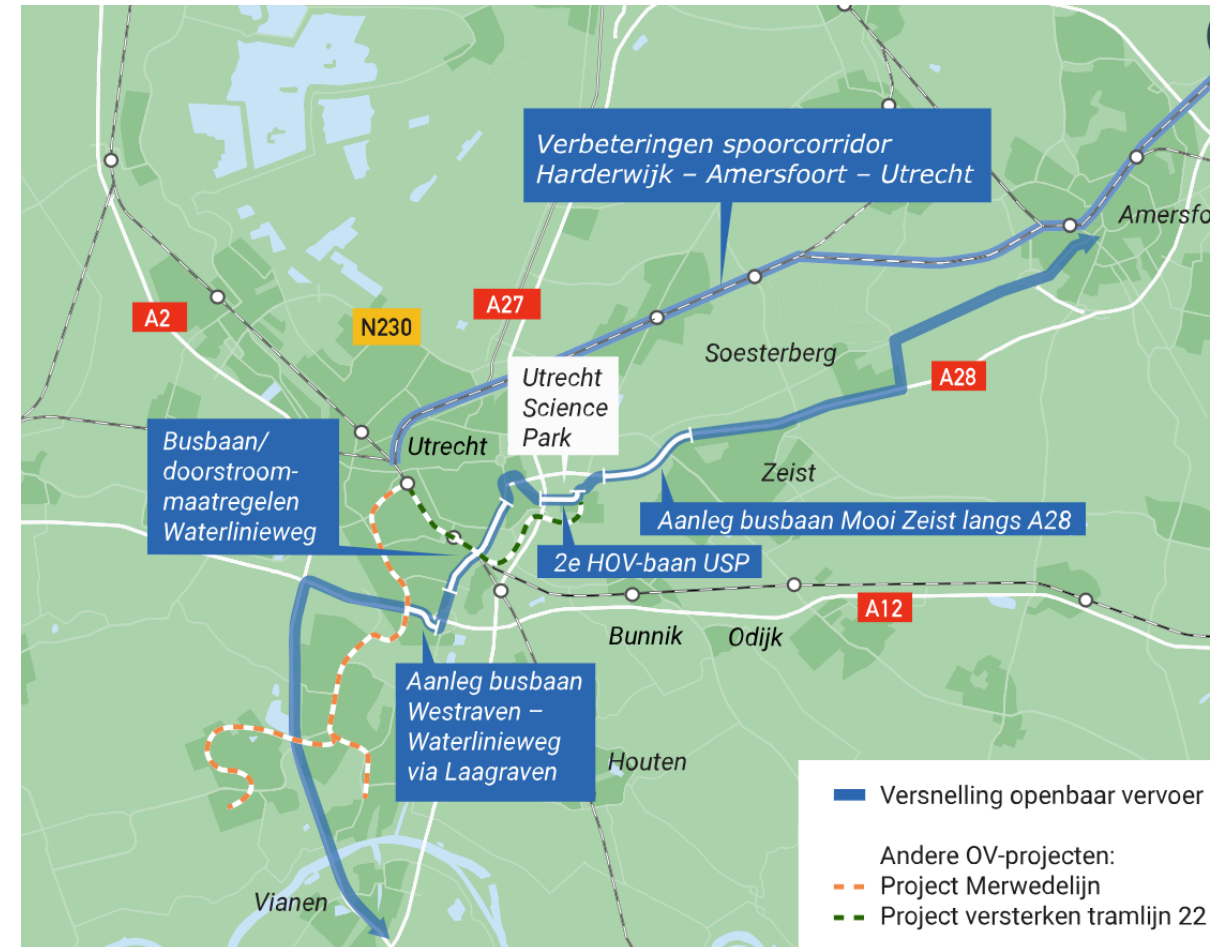
Een ander vervoersmiddel of reizen buiten de spits

- Uitbreiding en verbetering fietsnetwerk
- Uitbreiding en verbetering van P+R-voorzieningen/hubs
- Versnelling van het openbaar vervoer
- Afspraken met werkgevers, onderwijsinstellingen en grote publiekstrekkers
- Voornemen gemeente Utrecht: parkeerbeleid aanscherpen + betaald parkeren invoeren in hele stad
- Betalen naar Gebruik: afspraak kabinet in coalitieakkoord

Verbeteren alternatieven voor de auto

Een ander vervoersmiddel of reizen buiten de spits

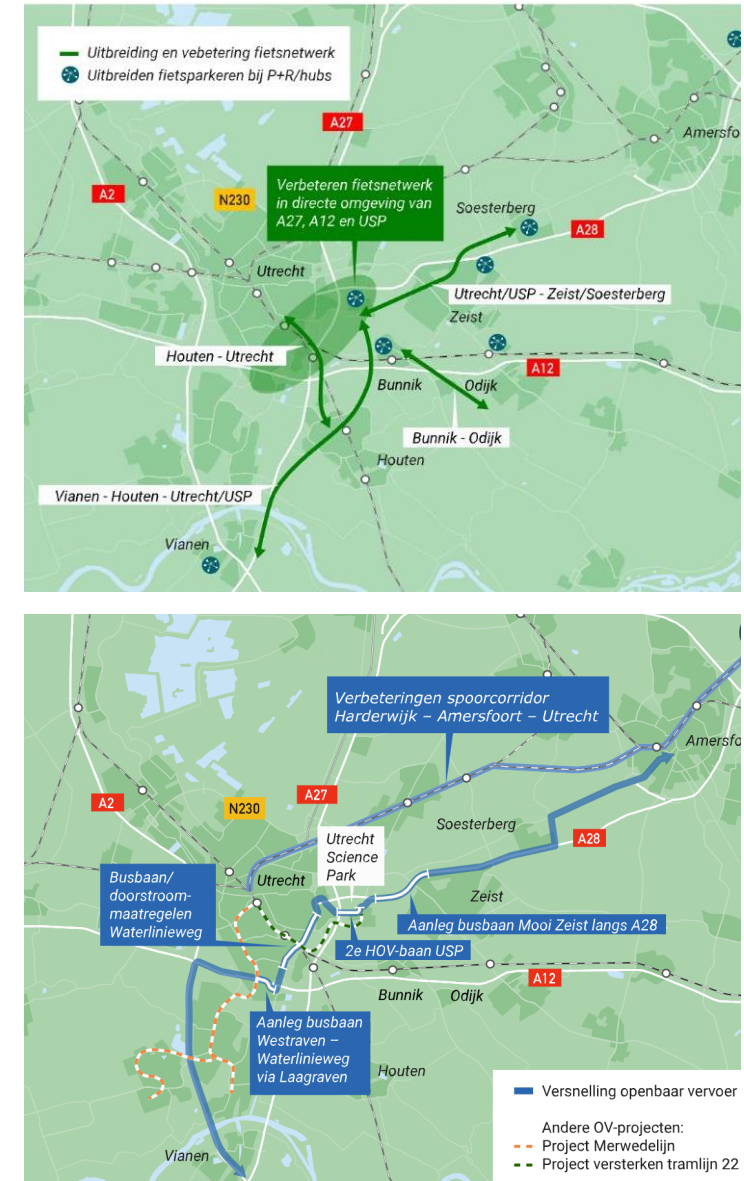

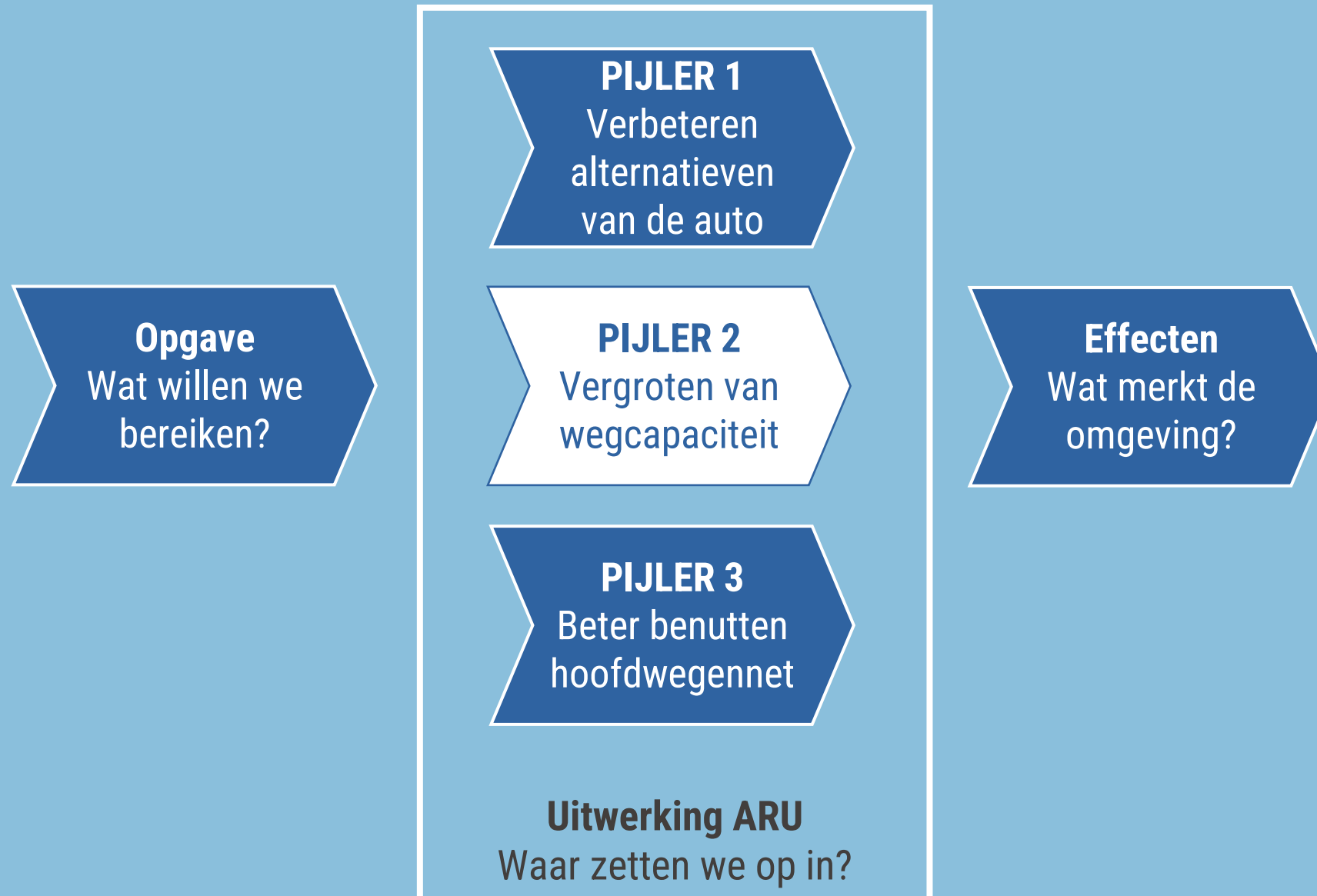
Verbeteren alternatieven voor de auto

Een ander vervoersmiddel of reizen buiten de spits

- Uitbreiding en verbetering fietsnetwerk
- Uitbreiding en verbetering van P+R-voorzieningen en mobiliteitshubs
- Versnelling van het openbaar vervoer
- Afspraken met werkgevers, onderwijsinstellingen en grote publiekstrekkers
- Voornemen gemeente Utrecht: parkeerbeleid aanscherpen + betaald parkeren invoeren in hele stad
- Betalen naar Gebruik: afspraak kabinet in coalitieakkoord

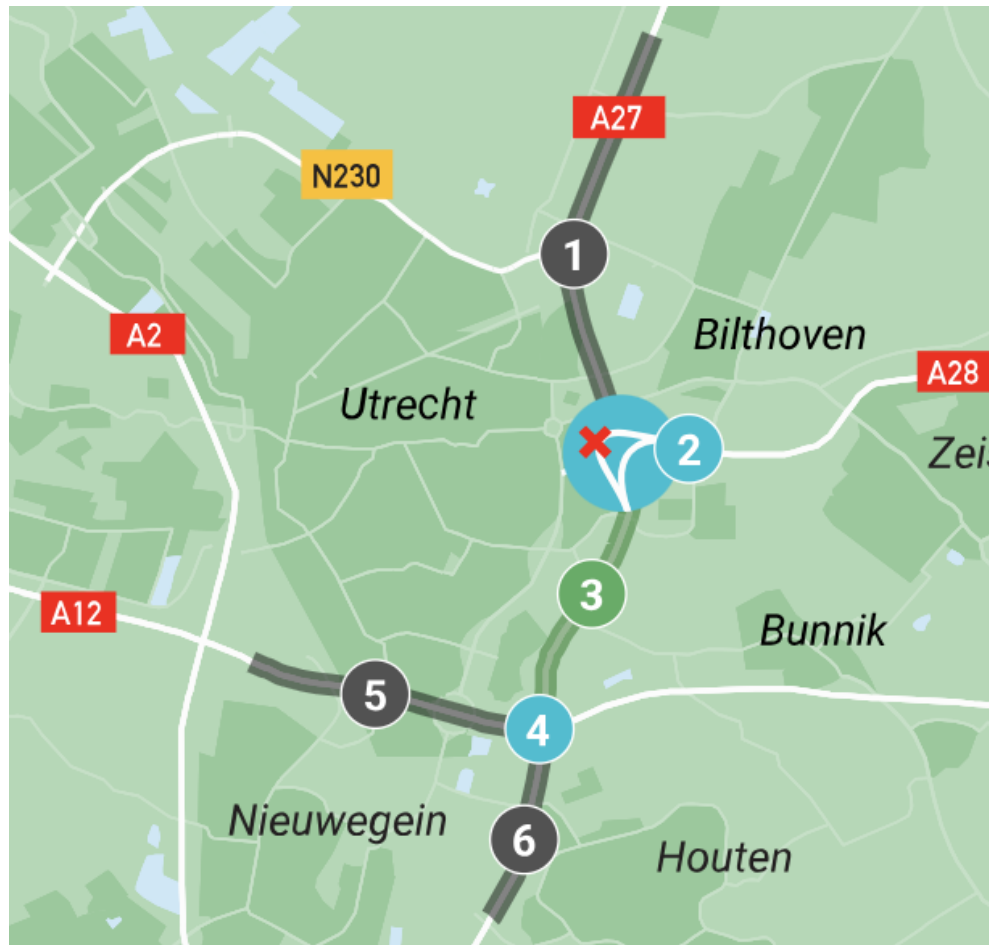

Alternatief Ring Utrecht

Vergroten van de wegcapaciteit

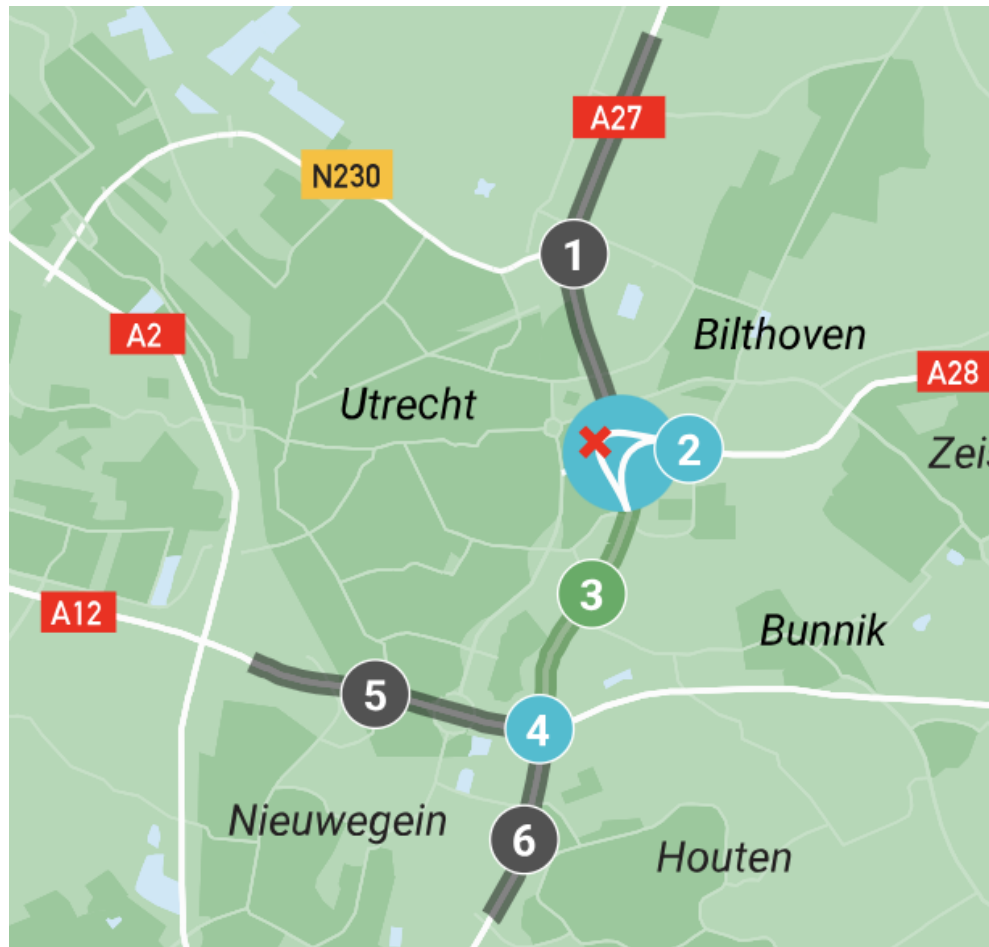
Op een verkeersveilige manier vergroten van de wegcapaciteit

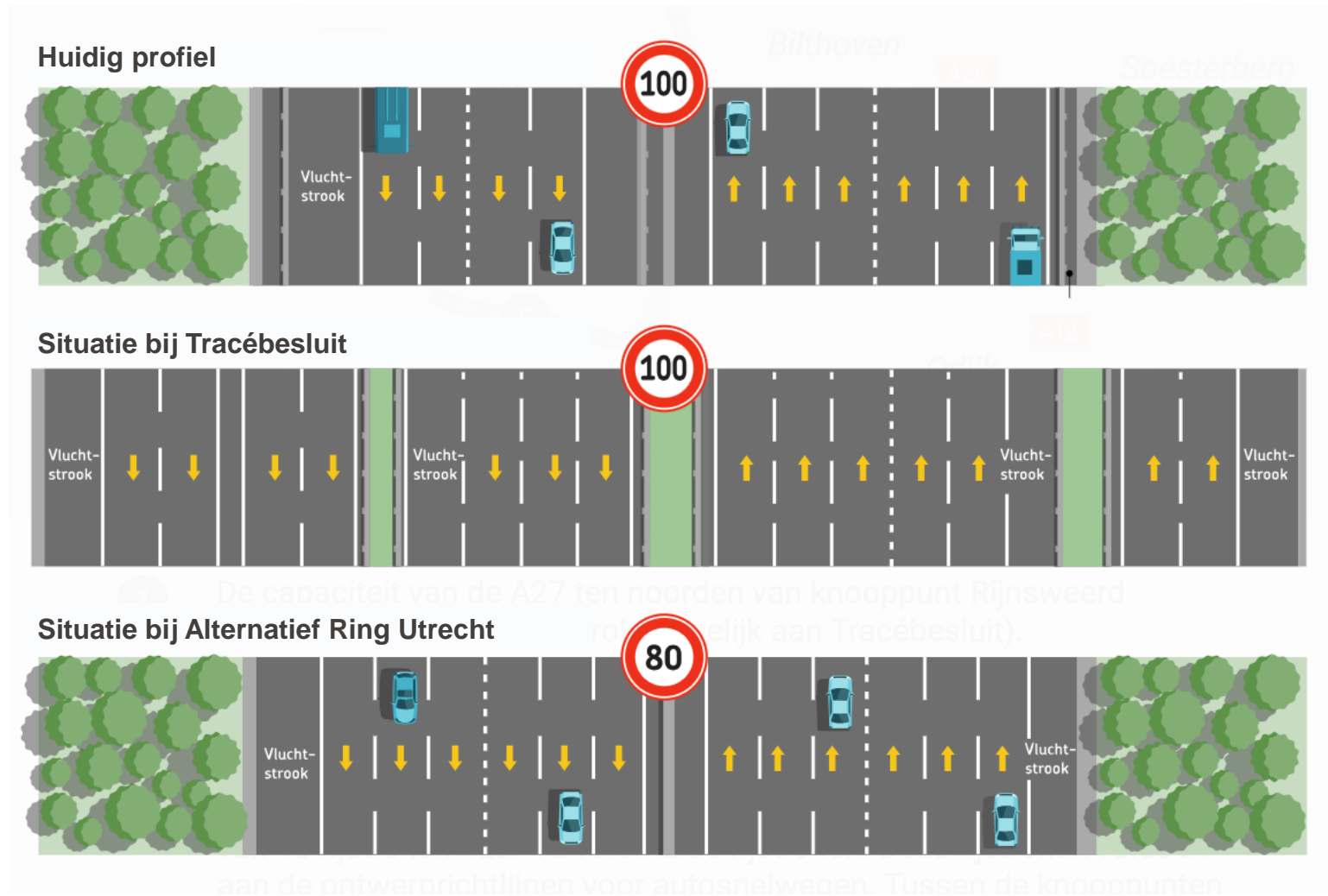
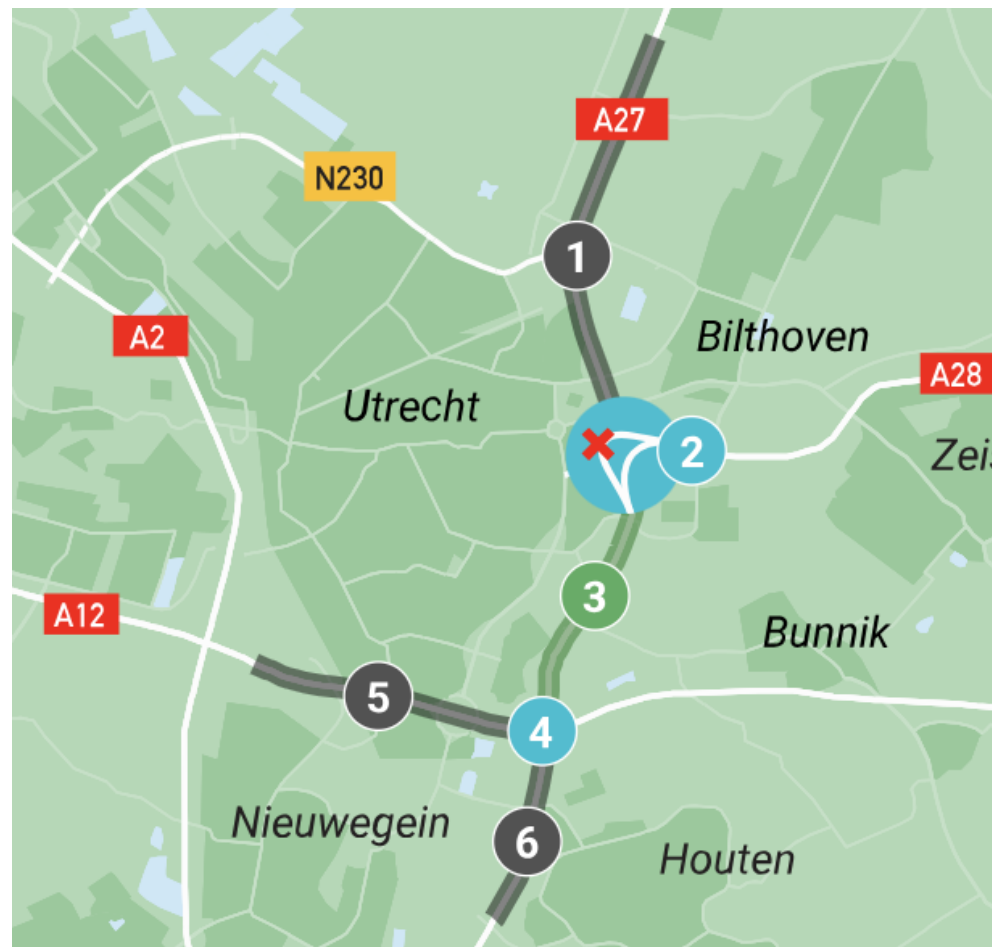
Vergroten van de wegcapaciteit

Op een verkeersveilige manier vergroten van de wegcapaciteit

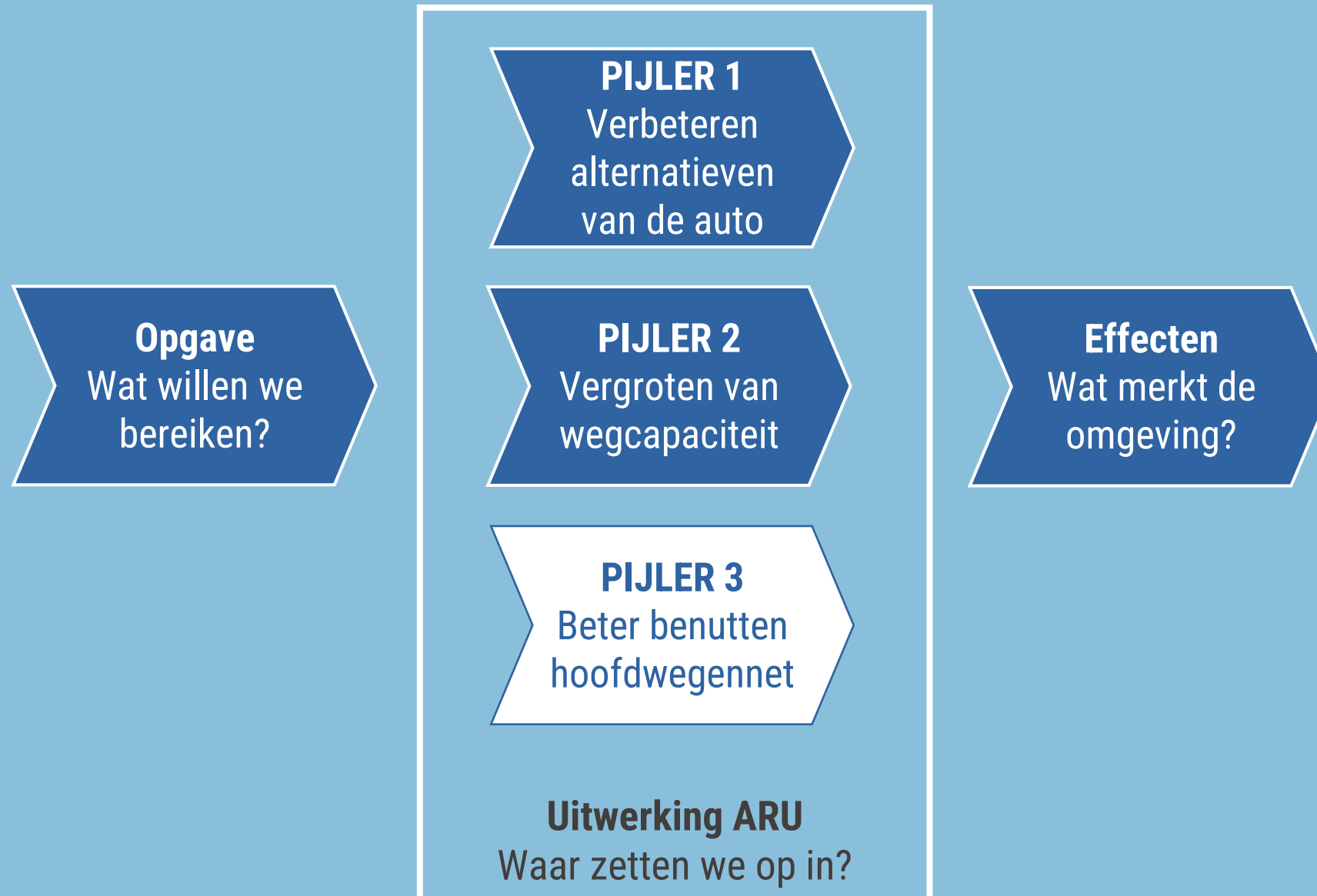

Vergroten van de wegcapaciteit

Op een verkeersveilige manier vergroten van de wegcapaciteit

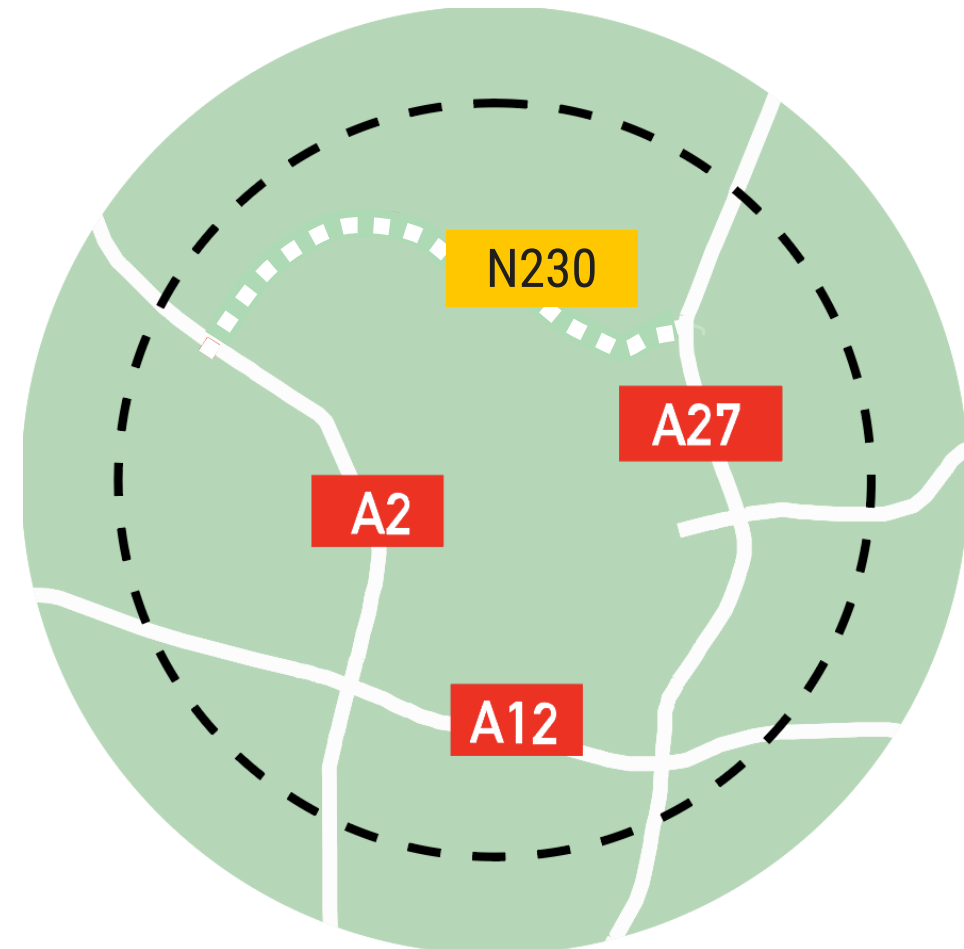
Alternatief Ring Utrecht

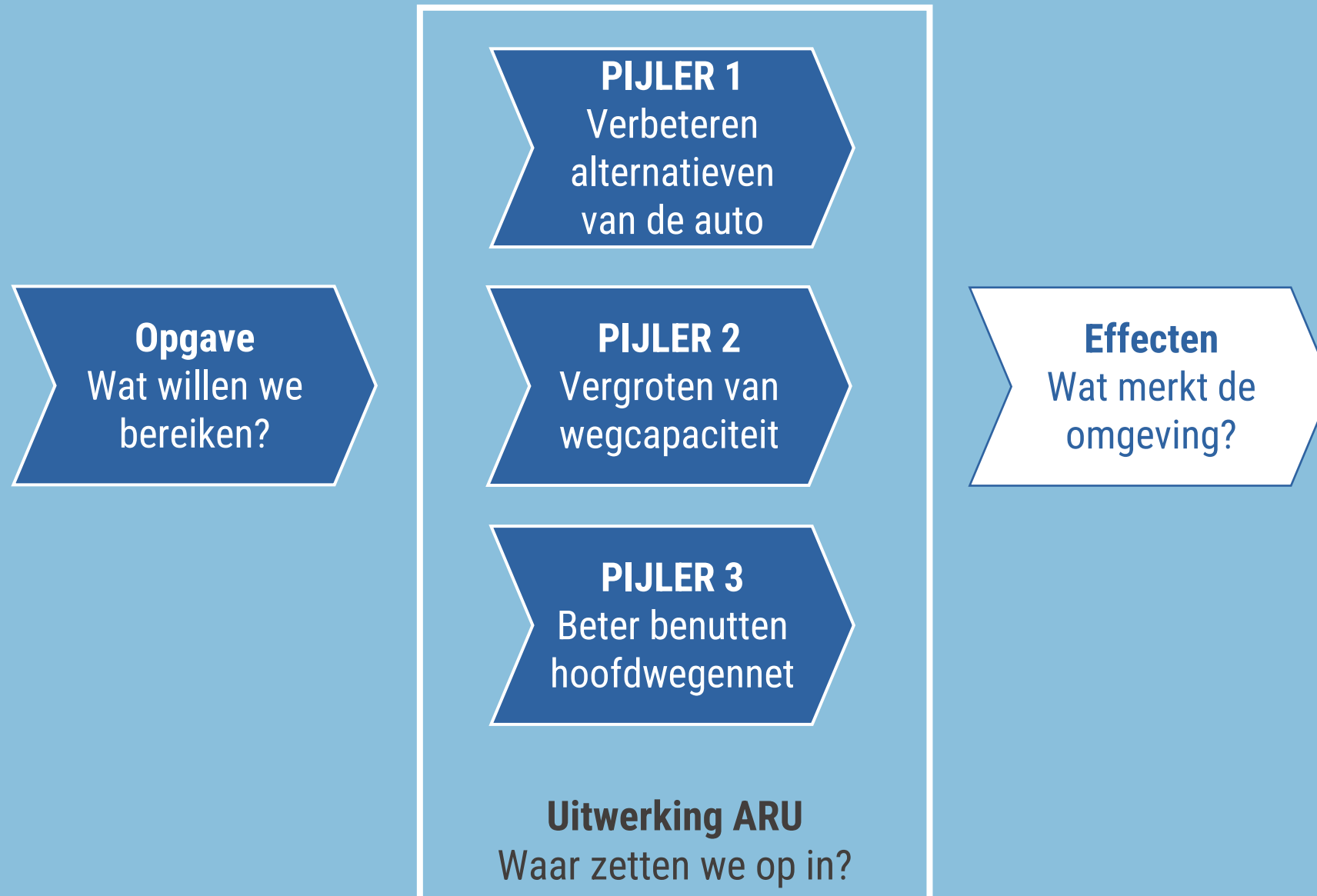

Beter benutten van het wegennet

- Optimale verdeling van autoverkeer
- Voorkomen dat doorgaand verkeer gebruik maakt van onderliggend wegennet
- Digitale en fysieke reisinformatie en dynamisch verkeersmanagement

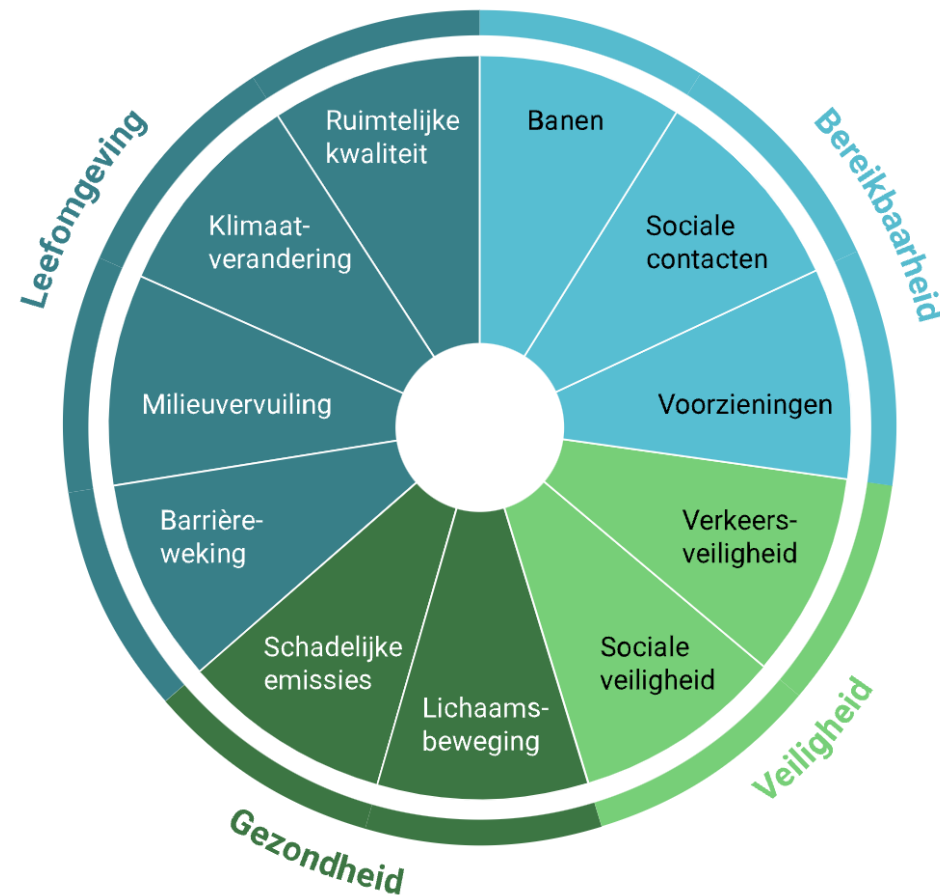

Alternatief Ring Utrecht

Brede welvaart basis voor afweging

Kwaliteit van leven voor verschillende inwoners en verkeersdeelnemers

Vier dimensies van brede welvaart in relaties tot mobiliteit (PBL, 2021, brede welvaart en mobiliteit)

Wat is het effect?

Ten opzichte van Tracébesluit leidt het ARU tot:

Bereikbaarheid

- Betere bereikbaarheid van arbeidsplaatsen en voorzieningen
- Vergelijkbare reistijden op het hoofdwegennet
- Minder vertraging in netwerk

Verkeersveiligheid

- Vergelijkbare kans op ongevallen

Gezondheid en leefomgeving

- Minder uitstoot van CO₂ en betere luchtkwaliteit
- Meer lichaamsbeweging

Technisch en economisch

- Minder complex/eenvoudiger te bouwen
- Kosten zijn aanzienlijk lager

Bereikbaarheid

Reistijdwinst en minder drukte op lokale en regionale wegen

- Op indicatoren van bereikbaarheid doet ARU het over hele linie goed

Indicatoren:	Oplossingen:	ARU	TB
Bereikbaarheid			
Reistijd autoverkeer		++	++
Doorstroming/congestie HWN		++	+
Doorstroming/congestie OWN		++	0
Nabijheid arb.plaatsen en voorzieningen (gem. budget)		++	0
Nabijheid arb.plaatsen en voorzieningen (beperkt budget)		+	0

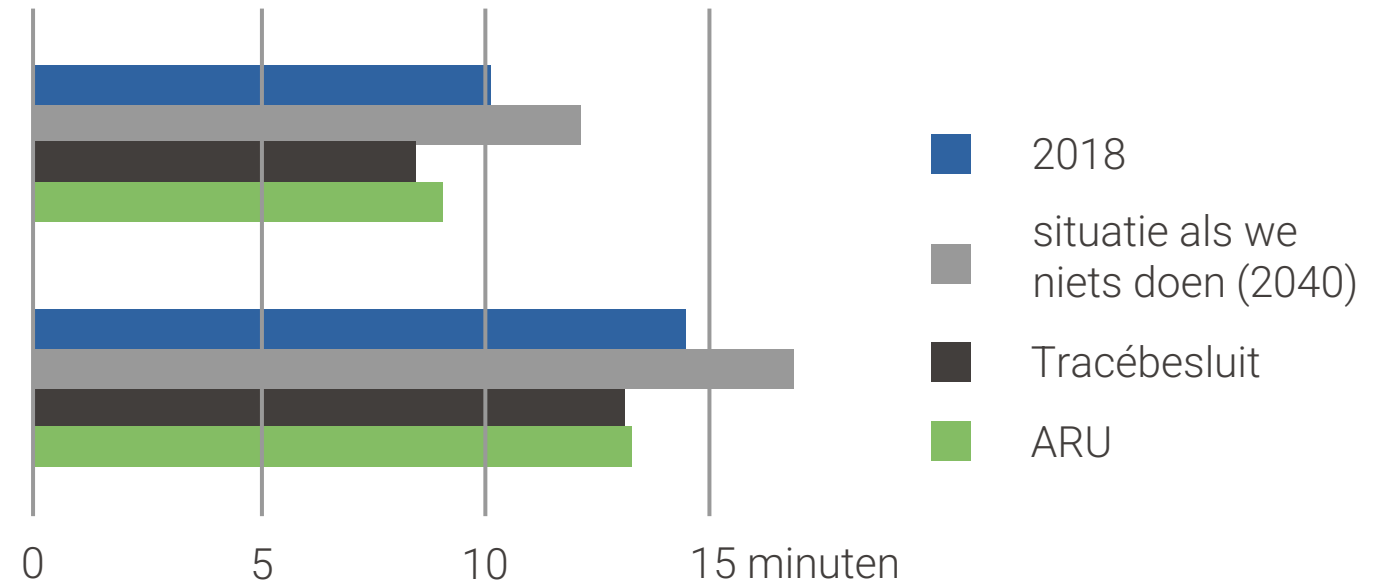
Bereikbaarheid

Reistijdwinst

Reistijd
noordzuid
(A27)

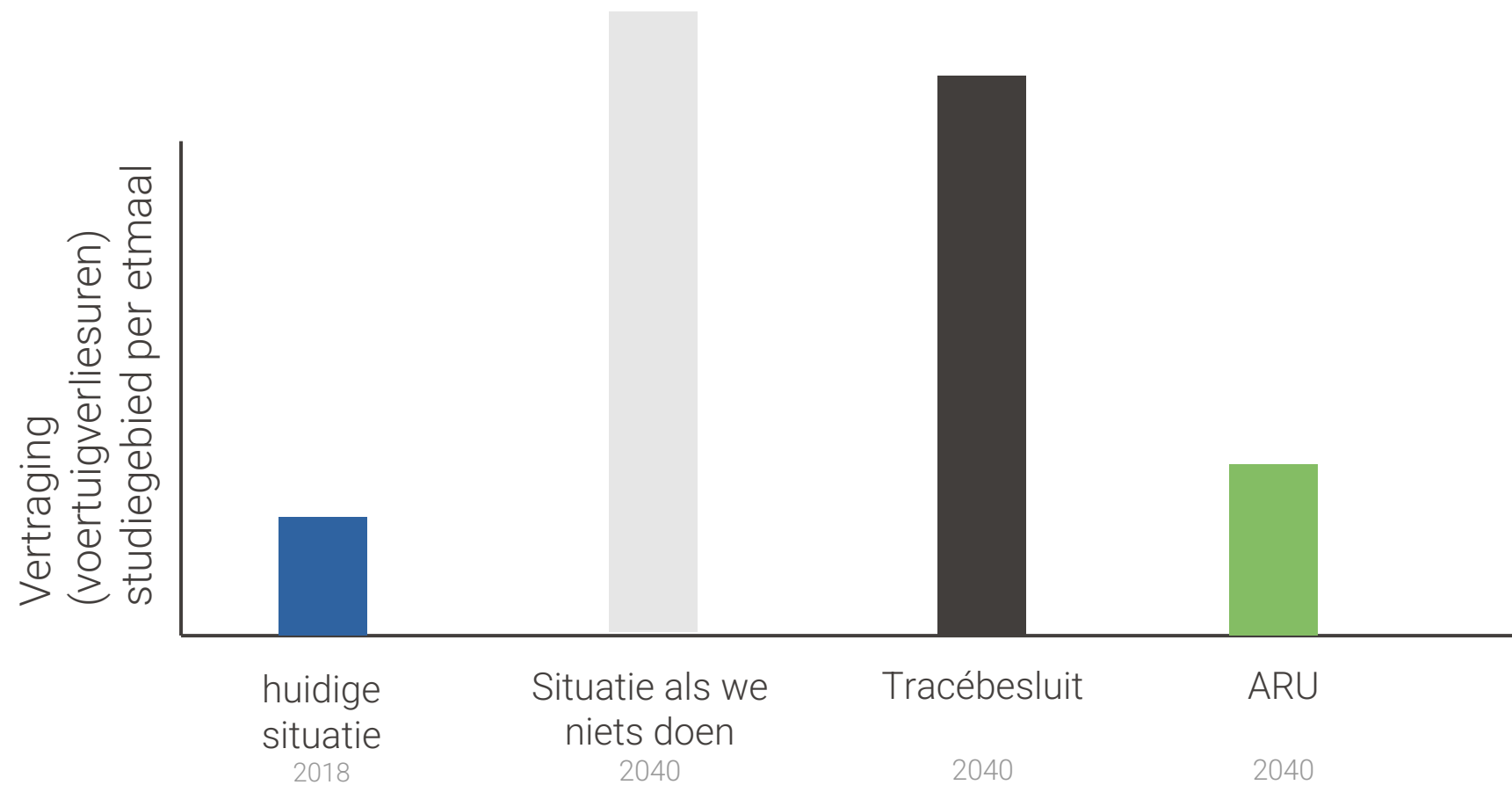
Reistijd
oostwest
(A12 - A27 -
A28)

Bereikbaarheid

Minder vertraging in het gehele netwerk

Veiligheid

- Analyse verkeersveiligheid: ARU en TB hebben ander ontwerp (gescheiden rijbanen vs weefvak)
  - maar hebben vergelijkbaar aantal risicovolle punten
  - en vergelijkbare kans op ongevallen

Oplossingen:	ARU	TB
Indicatoren:		
Veiligheid		
Verkeersveiligheid	+	+
Externe veiligheid	- / 0	- / 0

Gezondheid en leefomgeving

- Minder autokilometers: schonere lucht, minder CO²
- Minder autoverkeer: qua geluid nauwelijks waarneembaar voor omgeving
- Meer fietskilometers/gezond gedrag
- Impact op bestaande natuur is kleiner
- Mogelijkheden ontsluiten nieuwe woongebieden minstens hetzelfde.

Oplossingen:	ARU	TB
Indicatoren:		
Gezondheid		
Schone lucht (fijnstof)	+	0
Geluid	0	0
Gezond gedrag	+	0
Leefkwaliteit		
Klimaat (CO ₂)	++	-
Stikstof	0	0
Bestaande biodiversiteit & ecosysteem **	-	--
Ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maken	+	+

Technisch

- ARU is minder complex, eenvoudiger te bouwen en geeft minder hinder tijdens de uitvoering
- Geen complexe diepe schermwanden nodig en risico op scheuren folie is beperkt

Oplossingen:	ARU	TB
Indicatoren:		
Technisch		
Hinder tijdens aanleg	-	--
Bouwtechnische risico's	-	--

Kosten en baten

- De hiervoor beschreven effecten/baten zijn basis voor de MKBA en in geld gewaardeerd
- Investeringskosten van ARU zijn aanzienlijk lager dan Tracébesluit
- Baten-ratiokosten van ARU is positief (boven de 1).
- Met ARU haal je meer maatschappelijk rendement dan alleen Investeren in asfalt (Tracébesluit)

Oplossingen:	ARU	TB
Indicatoren:		
Kosten		
Investeringskosten	1,5 / 1,6 mld	2,1 mld

ARU werkt met en zonder Betalen naar Gebruik

- Ook zonder BnG is het ARU op gebied van bereikbaarheid een gelijkwaardig alternatief voor het Tracébesluit.
- MKBA: baten-kostenratio van ARU ook zonder invoering BnG boven de 1 (positief).

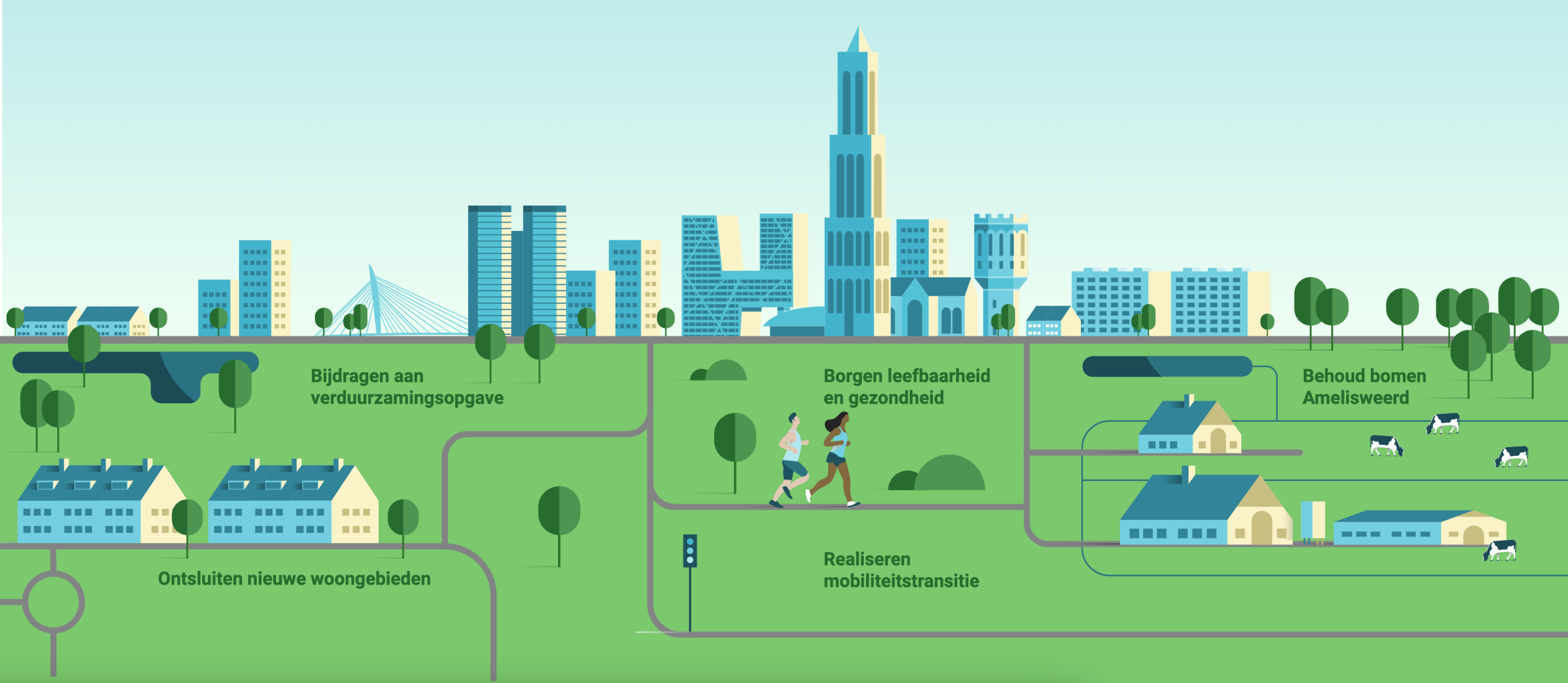
Oplossingen:	ARU	ARU zonder BnG	TB
Indicatoren:			
Bereikbaarheid			
Reistijd autoverkeer	++	+	++
Doorstroming/congestie HWN	++	+	+
Doorstroming/congestie OWN	++	+	0
Nabijheid arb.plaatsen en voorzieningen (gem. budget)	++	+	0
Nabijheid arb.plaatsen en voorzieningen (beperkt budget)	+	+	0

Conclusie: een gelijkwaardig alternatief

- Verkeersveilige en gelijkwaardige oplossing voor de bereikbaarheid
- Beperkte kosten en risico's
- Positieve bijdrage aan leefbaarheid en lagere CO₂-uitstoot
- Voorkomen van verdere aantasting Amelisweerd

Alternatief om regio Utrecht duurzaam en voor iedereen bereikbaar te houden

Presentatie 20 december – samenvatting van de oplossing en effecten

Radboud University

UNIVERSITY OF TWENTE.

Alternatief Ring Utrecht Expertpanel

20 December 2023

Prof. dr. Henk Meurs, Radboud Universiteit (VZ)

Prof. dr. Eric van Berkum, TU Twente

Prof. dr. Bert van Wee, TU Delft

Radboud University

DE OPDRACHT AAN DE COMMISSIE

Bevorderen dat goede beslisinformatie wordt verkregen:

- Nieuwe ontwikkelingen en inzichten op goede manier worden meegenomen
- Het juiste pakket aan oplossingen wordt meegenomen
- De juiste beslisinformatie wordt opgesteld

De commissie:

- Heeft haar werk onafhankelijk kunnen doen
- Vastgesteld dat veel aanbevelingen zijn opgevolgd

Gebruikte afkortingen:

- ARU: Alternatief Ring Utrecht
- TB: Tracébesluit (al genomen)

CONCLUSIE 1/5: DE UITKOMSTEN ZIJN GEBASEERD OP GEACTUALISEERDE PROBLEEMANALYSE

Grote veranderingen in de regio en daarbuiten

- Verstedelijkingsopgave regio en veranderingen netwerken (OV, hubs, fietsnetwerken, etc.)
- Lange termijn effecten Corona, waaronder forse toename thuiswerken
- Aandacht voor mobiliteitstransitie en Klimaat/Stikstof in beleid
- Nieuw beleid IenW: van knelpunten naar bredere bereikbaarheidsaanpak

Probleemanalyse uitgevoerd op basis van nieuwe definitie bereikbaarheid en brede welvaart:

- Gaat om aantal bereikbare bestemmingen (arbeidsplaatsen, voorzieningen)
- Brede set indicatoren, niet alleen rijtijden, veiligheid en netwerkbrede inzichten

Kanttekeningen/meer aandacht gewenst voor:

- Hoge groei scenario staat centraal in presentatie → bandbreedtes beter weergegeven
- Samenhang met andere grote projecten in regio, zoals tram, nieuw Station, etc.

CONCLUSIE 2/5: DRIE PILAREN ZIJN GOED GEKOZEN ONDERDELEN ALTERNATIEF

Vraagbeïnvloeding:

- Vraagt veel sturende actie van overheden, zoals autoluwe stad Utrecht.
- Ontwikkeling alternatieven op regionale schaal (OV, fiets)

Benutten:

- Routekeuze beïnvloeden op brede netwerk (stedelijk en regionaal) noodzakelijk

Capaciteitsvergroting:

- Niet alleen de bak belangrijk, maar gehele netwerk
- Capaciteitsvergroting en latente vraag (meer aanbod in met name spits)
- Optimaler gebruik beschikbare capaciteit 'Bak' in ARU ten opzichte van TB.

Kanttekening:

- Regionale aanpak vraagbeïnvloeding en benutten reduceren verkeersaanbod nog meer (parkeerbeleid, verkeersmanagement)

CONCLUSIE 3/5: ALTERNATIEVEN VOLDOENDE UITGEWERKT VOOR BESLUITVORMING

Uitkomsten:

- Ontwerp bak volgens richtlijnen
  - verschillen Europese en Nederlandse richtlijnen/adviezen
- Een gedegen uitwerking van alternatieven voor het gebruik van de auto.
- Raming kosten voldoende voor vergelijking TB en ARU
  - substantieel lagere kosten van ARU tov TB

Kanttekeningen:

- Nadere uitwerking regionaal multimodaal verkeersmanagement wenselijk
- Geen analyse separate effecten Betalen naar Gebruik → beperking groei

CONCLUSIE 4/5: EFFECTEN ZIJN 'STATE-OF-THE-ART' BEPAALD

Effecten zijn voldoende onderbouwd voor besluitvorming tov TB

- State-of-art inzet instrumenten en gemaakte keuzen
- Resultaten komen overeen met a priori verwachtingen
- Verkeersveiligheid vergelijkbaar door compenserende maatregelen (snelheid en trajectcontroles)

Kanttekeningen

Ten aanzien van verkeersveiligheid terecht voorzichtige conclusies: veel onzeker

- Beperkte wetenschappelijke literatuur beschikbaar voor lange weefvakken:
- Indicaties:
  - Langere weefvakken verlagen risico's
  - Snelheidsreductie/afname snelheidsverschillen leiden tot lagere risico's

CONCLUSIE 5/5: ADEQUATE BEOORDELING VAN ALTERNATIEVEN

De conclusies navolgbaar vanuit de uitkomsten van het onderzoek

- Uitkomsten voldoende degelijk voor besluitvorming
- De commissie waardeert het brede beoordelingskader
- Commissie steunt uitkomsten beoordelingskader
- Goede aanzetten om, in aanvulling op de MKBA, de alternatieven te vergelijken op aanvullende indicatoren voor Brede Welvaart

Kanttekening:

- (Nog) meer aandacht gewenst op effecten voor specifieke wijken en bevolkingsgroepen

EINDCONCLUSIE EXPERTCOMMISSIE

Er is voldoende informatie beschikbaar voor besluitvorming

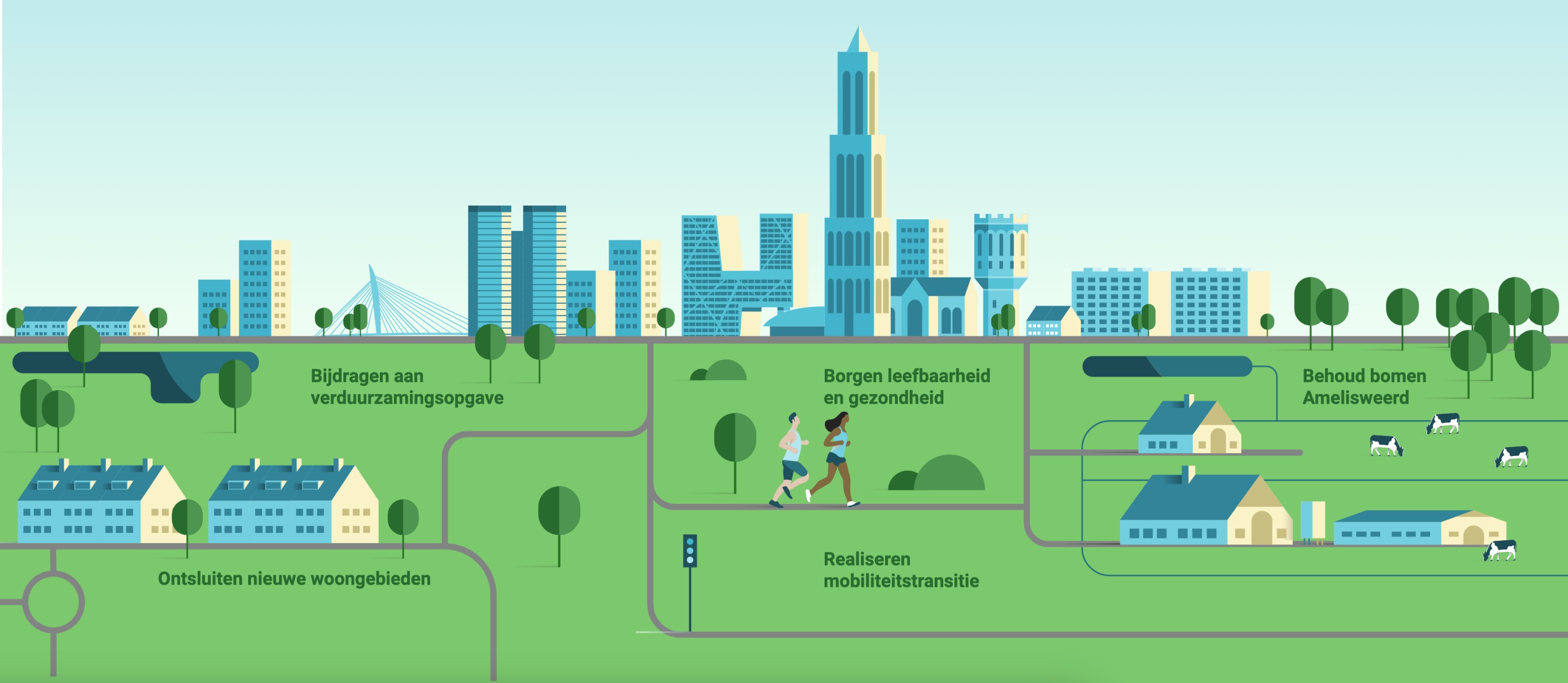
- Geactualiseerde probleemanalyse
- Drie oplossingsrichtingen ('pilaren') onderscheiden
  - Sluiten aan bij de opdracht en vigerende discussies over brede insteek bereikbaarheid
- Oplossingsrichtingen zijn voldoende uitgewerkt en geraamd
- Beoordeling met voldoende diepgang en kwaliteit → scores zijn navolgbaar

Kanttekeningen:

- Meer evenwichtige benadering wenselijk van WLO-Hoog én WLO-Laag in de rapportage
- Afzonderlijke referentie met Betalen naar Gebruik uitrekenen

Vragenrondes

1. Mobiliteit en bereikbaarheid
2. Techniek/ontwerp/milieueffecten
3. Politiek/bestuurlijk
4. Experts & overig

Alternatief om regio Utrecht duurzaam en voor iedereen bereikbaar te houden